

Document del Mil·lenari

Calaf

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Arxiu i Blioteca Espiscopal de Vic
Emplaçament: Arxiu i Blioteca Espiscopal de Vic
Alçada: 686

Coordenades:

Latitud: 41.73375
Longitud: 1.5115
UTM Est (X): 376212
UTM Nord (Y): 4621286

Classificació

Número de fitxa: 08031 - 101
Àmbit: Patrimoni documental
Tipologia: Fons documental
Estil / època: Medieval
Segle: XI
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal i física
Observacions protecció: Llei 10/2001 d'arxius i documents (DOGC núm. 3437, de 24.7.2001)
Accés: Restringit
Ús actual: Científic
Titularitat: Privada accessible
Titular: Bisbat de Vic
Autoria de la fitxa: Jordi Seró i Ferrer. IN SITU Patrimoni i Turisme
Data de registre de la fitxa: dj., 19/11/2015 - 01:00

Descripció

Document de 56x41 cm., signat el 30 d'abril de l'any 1015. Es tracta del primer document conegut on apareix el topònim Calaf (Kalafum). En ell, el bisbe d'Osona, Borrell, donà al levita Guillem de Mediona (també conegut com a Guillem d'Oló) una gran extensió de terra erma perquè la repoblés i la defensés, i en tingués la potestat, construint-hi fortificacions i portant-hi agricultors que hi habitessin i en conreessin la terra. El text descriu el terreny que s'inclou en la donació així com els territoris amb els quals termeneja. A més, el bisbe concedia que un successor designat per Guillem pogués tenir el lloc mentre visqués, però que després de la seva mort, aquest passés a l'església osonenca. És per aquest document que Guillem de Mediona és considerat el fundador de Calaf.

Observacions:

Es troba a l'Arxiu Capítular de Vic: cal. 9, episc. II, núm. 16 (abans cal. 6, núm. 39)

Història

Segons l'historiador Antoni Pladevall, aquest document suposa una legalització de les actuacions que ja s'estaven fent perquè el Bisbe Borrell parla d'unes despeses ja fetes al territori i d'enfrontaments amb senyors del veïnatge; també ho suposaria del conflicte amb el vescomte d'Osona-Cardona, que també havia estat afavorit pels comtes Ramon Borell i Ermessenda amb la donació del mateix territori. Aquest enfrontament es va revifar amb la mort de Guillem de Mediona (1034) i no va ser resolt fins l'any 1038, acabant amb la renúncia del Bisbe Oliba, que reconeix el dret dels Cardona. Aquest, per la seva banda i en agraïment, fan donació del castell i les terres de Calaf a l'església osonenca, reservant-se la possessió del terme sota el patrocini de la seu de Vic.

Bibliografia

Catalunya Romànica : XIX : El Penedès : L'Anoia (1992). Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

